

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA 255
Din data de 26.04.2017

Dosar nr.: 313/2016
Petiția nr.: 2593/22.04.2016
Petent:
Reclamat:

Obiect: articol publicat în mass-media ce are caracter de propagandă național-șovină, de instigare la ură rasială și care crează o atmosferă umilitoare la adresa petentului. După apariția articolului a fost creată o pagină de Facebook în care apare fotografia petentului și se solicită înlocuirea acestuia din funcție, fiind postate comentarii prin care se incită opinia publică la discriminare.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul petenților

I.1.1.

I.2. Numele și reședința reclamatelor

I.2.1.

I.2.2. Ziarul

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Obiectul petiției vizează existența unui presupus fapt/act de discriminare generat de apariția unui articol intitulat „Comisarul șef trebuie să plece”. Articolul a fost scris de reclamatul ... și publicat în Ziarul ... la data de 14.10.2015. După apariția articolului a fost creată o pagină de Facebook în care apare fotografia petentului și se solicită înlocuirea acestuia din funcție, fiind postate comentarii prin care se incită opinia publică la discriminare.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată,

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresele înregistrate sub nr. 2593/12.05.2016 și nr. 2993/12.05.2016 au fost citate părțile din dosar, pentru termenul stabilit la data de 26.05.2016. La termen, părțile din dosar au fost absente.

3.3. Prin adresele înregistrate sub nr. 5830/02.10.2016 au fost recitate părțile din dosar, pentru termenul stabilit la data de 18.01.2017. La cererea petentului, a fost introdusă ca și reclamat, Ziarul „...”

3.4. Procedura de citare legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Prin intermediul memoriului înregistrat sub nr. 2593/22.04.2016, petentul arată următoarele:

- în data de 14.10.2015 a fost publicat articolul semnat de reclamatul ... sub titlul „Comisarul șef trebuie să plece”, unde se face referire la acesta ca și funcționar public:

- articolul aduce atingere demnității umane, dreptului la onoare, dreptului la reputație, dreptului asupra imaginii proprii și dreptul la nume, fiind creat un cadru ostil, ofensiv, intimidant și perturbator;

- în cuprinsul articolului au fost folosite comentarii violente, extremiste (*„se face referire la faptul că m-am născut în județul Vrancea și am venit pe pământul așa zisului Ținut Secuiesc pentru a-i oprima pe maghiari”*)

4.1.1.1. Sunt atașate documente la dosar (filele 2-3)

4.1.1.2. Inițial, prin intermediul sesizării, petentul a indicat ca și părți reclamate Ziarul „...” ce aparține S.C. H-Press SRL și reclamatul ..., însă prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 3298/25.05.2016 modifică părțile reclamate și susține că, urmare a unei erori a indicat alt ziar și nu ziarul în care a apărut articolul incriminat (Ziarul ...). Petentul completează sesizarea și susține că, după publicarea articolului a apărut o pagină de Facebook în care apare fotografia acestuia și „se face un fel de cronologie a activităților desfășurate ca și Comisar Șef Adjunct la CJPC Covasna” și se solicită înlocuirea acestuia din funcție. De asemenea, sunt comentarii prin care se incită opinia publică la ură și discriminare împotriva petentului și a românilor în general. Ulterior acestora, petentul a fost agresat fizic de un cetățean maghiar pentru faptul că este român și șef CJPC Covasna.

Sunt atașate documente la dosar (filele 23-30).

4.1.1.3. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 3218/23.05.2016, S.C. H-Press SRL solicită respingerea sesizării formulată împotriva acesteia, deoarece articolul incriminat nu a fost publicat în niciun număr al cotidianului editat de societate.

4.1.1.4. Sunt atașate documente la dosar (filele 9-21)

4.1.2. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 4434/22.07.2016, petentul face referire la o altă faptă săvârșită de reclamatul ... și susține că în data de 03.06.2016 reclamatul a susținut o conferință de presă, care a apărut sub titlul „Diacon a vrut să violeze mai multe femei”

4.1.3. Prin intermediul concluziilor scrise înregistrate sub nr. 7036/22.11.2016, petentul susține că afirmațiile făcute în cadrul articolului incriminat au generat efecte

permanente și continue în relațiile personale cu membrii familiei și prietenii, cât și în relațiile profesionale.

4.2. Susținerile reclamatului ...

4.2.1. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 3331/26.05.2016, partea reclamată ... arată următoarele:

- susține în continuare cele scrise în articolul intitulat „Comisarul șef trebuie să plece” , apărut în ziarul ... în data de 14.10.2015;
- afirmațiile făcute de acesta corespund realității. Reclamatul exemplifică situațiile în care petentul a discriminat persoanele de etnie maghiară (1. în data de 19.02.2016 s-a legat de o firmă producătoare de mezeluri, „batjocorând” pe cei prezenți de etnie maghiară numai pentru faptul că pe produsele acestuia era inscripționat, printre altele, „gusturi secuiești”. 2. a obligat taximetriștii care aveau lipite pe taxiuri etichetele SIC să scoate aceste etichete).

4.2.1.1. Sunt anexate documente la dosar (filele 36-53).

4.2.2. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 6172/18.10.2016 reclamatul susține că nu are nicio legătură cu pagina de Facebook la care petentul face referire.

4.3. Susținerile părții reclamate S.C. ...S.R.L.

4.3.1. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 6157/17.10.2016, reclamatul solicită respingerea sesizării și invocă excepția de necompetență materială a C.N.C.D.

4.3.1.1. Pe fond, în ceea ce privește postarea de pe pagina de Facebook, susține că nu aparține societății.

În ceea ce privește afirmațiile reclamatului ..., reclamatul susține că au apărut în secțiunea „Punct de vedere”, iar calitatea pe care a avut-o în momentul publicării a fost aceea de consilier județean și nu în calitate de ziarist. Autorii articolelor postate își asumă întreaga responsabilitate pentru conținutul acestora. De fiecare dată când au apărut articole scrise de redactorii ziarului, petentul a fost întrebat și s-a publicat poziția acestuia în legătură cu acel articol și i s-a oferit dreptul la replică. În legătură cu postarea reclamatului ..., petentul nu a solicitat dreptul la replică.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (C.N.C.D.) constată că articolul publicat de reclamatul ... în Ziarul ..., sub titlul „*Comisarul șef trebuie să plece*” este discriminatoriu și crează o atmosferă umilitoare la adresa petentului. De asemenea, Colegiul director constată că după apariția articolului în mass-media a fost creată o pagină de Facebook în care apare fotografia petentului și se solicită înlocuirea acestuia din funcție, fiind postate comentarii prin care se incită opinia publică la discriminare.

5.2. În drept, examinând conținutul petiției, documentele depuse la dosar, precum și legislația în vigoare, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, va proceda conform dispozițiilor **art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor**, publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, astfel „(1) *Colegiul director*

se va pronunța mai întâi asupra **excepțiilor de procedură**, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.” și ale **art. 64**, din aceeași procedură mai sus menționată „(1) Când în fața Colegiului director se pune în discuție competența acestuia, se va indica instituția sau un alt organ competent...(3) Colegiul director va trece la soluționarea petiției, cel nemulțumit putând ataca hotărârea asupra fondului la instanța de contencios administrativ, potrivit legii.”

5.2.1. Dezbătând excepția de necompetență materială a CNCD invocată de reclamata S.C. ...SRL , Colegiul Director reține că petentul face referire la articolul publicat de reclamatul ... în Ziarul ..., sub titlul „Comisarul șef trebuie să plece”. Colegiul director reține că petentul se consideră discriminat, afirmațiile făcute în cadrul articolului incriminat aducând atingere dreptului la demnitate, la onoare și creând un cadru ostil, intimidant și perturbator.

5.2.2. Colegiul director respinge excepția de necompetență materială invocată de reclamata S.C. ...SRL.

5.3. Pe fond, Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000) la **art. 2 alin. (1)** prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

5.4. Conform **art. 15** din O.G. nr. 137/200, republicată „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

5.5. Atât articolul publicat de reclamatul ... în Ziarul ..., sub titlul „Comisarul șef trebuie să plece”, cât și pagina de Facebook creată după apariția articolului, în care apare fotografia petentului și sunt postate comentarii prin care se incită opinia publică la discriminare împotriva acestuia, fapte ce fac obiectul prezentei cauze și care au caracter discriminatoriu la adresa naționalității române a petentului, creează o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare la adresa tuturor persoanelor de naționalitate română. Astfel sunt incidente și prevederile art. 15 al **O.G. nr. 137/2000**.

5.6. Pentru a constata existența unei fapte de discriminare directă sunt necesare îndeplinirea următoarelor elemente:

- o diferențiere
- între două persoane sau situații aflate pe poziție comparabilă
- bazată pe un criteriu
- care încalcă un drept.

5.7. Colegiul director constată că articolul publicat în mass-media și pagina de Facebook creată după apariția articolului, care conțin afirmații adresate petentului pe motiv că este de naționalitate română, constituie o diferențiere.

5.8. Criteriul de diferențiere este naționalitatea română a petentului.

5.9. Dreptul încălcat este dreptul la demnitate, garantat de **Constituția României**.

În concluzie, sunt incidente prevederile art. 2 alin. 1 și art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată. Astfel, afirmațiile cuprinse în articolul publicat în mass-media și afirmațiile cuprinse în comentariile de pe pagina de Facebook creează o deosebire pe bază de naționalitate care are ca efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la demnitate.

5.10. Directivele Uniunii Europene în domeniu (ex. **Directiva Consiliului 2000/43/CE**, prin art. 15) și jurisprudența Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante.

5.11. Libertatea de exprimare este un drept esențial într-o democrație, însă nu este un drept absolut.

5.12. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (cunoscut în general sub denumirea de **Convenția europeană a drepturilor omului**, în continuare **Convenția**) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare: „Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.” Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care **Convenția** subliniază: „comportă îndatoriri și responsabilități”.

5.13. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin
  - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
  - calitatea normei juridice, și anume
    - accesibilitatea;
    - precizitatea;
    - previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de **Convenție** (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);
- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

5.14. În mod evident, orice sancționare a limbajului discriminator, chiar și doar printr-un avertisment de natură contravențională, reprezintă o limitare a libertății de exprimare.

5.15. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale** promovează respectarea dreptului la

demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al *Ordonanței de guvern nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare*, republicată, accesibilă (prin publicarea în *Monitorul Oficial al României*), cu sancțiuni evidente.

5.16. Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei etc.

5.17. Prima cerință, cea a existenței unei prevederi legale, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborat cu art. 2. alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciem că **ambele texte normative sunt previzibile și accesibile**, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

5.18. Raportat la **scopul legitim urmărit** prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România, indiferent de naționalitatea/etnia acestora.

5.19. Protecția demnității unei persoane, constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, afirmațiile ofensatoare (atât cele cuprinse în articolul publicat în mass-media, cât și cele cuprinse în comentariile postate pe rețeaua de socializare Facebook), obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele:

- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe bază de naționalitate
- ori un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de naționalitatea acestora – astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, republicată.

5.20. Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

Necesitatea ingerinței

5.21. Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare „este necesară într-o societate democratică”.

5.22. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”).

5.23. Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar **autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei “nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere** (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.)

5.24. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margină de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra

existenței unei „nevoi sociale presante”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO. (vezi *Handyside v. United Kingdom* par. 48 și par. 49).

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare

5.25. În scopul de a determina dacă afirmațiile cuprinse în articolul publicat în mass-media și în cuprinsul comentariilor postate pe pagina de Facebook care a fost creată după apariția articolului, obiect al prezentei sesizări, constituie un discurs de ură, Colegiul va examina: obiectivul urmărit de părțile reclamate, contextul în care a avut loc, rolul în societate al persoanelor, autori ai afirmațiilor.

Obiectivul urmărit de reclamați

5.26. Obiectivul urmărit de reclamați este important: au dorit aceștia să disemineze opinii legate de faptul că petentul trebuie înlocuit din funcție pentru că este funcționar public de naționalitate română? În acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina a reclamaților, acest aspect nu are relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

Contextul în care au fost făcute afirmațiile

5.27. Afirmațiile au fost făcute în cadrul unui articol publicat în Ziarul ..., autor al acestui articol fiind reclamatul .... Colegiul director reține că reclamatul ... este consilier județean în cadrul Consiliului Județean Covasna.

5.27.1. După apariția articolului în mass-media a fost creată o pagină de Facebook în care apare fotografia petentului și se solicită înlocuirea acestuia din funcție, fiind postate comentarii prin care se incită opinia publică la discriminare.

5.28. Prin apărările formulate, reclamatul ... a subliniat faptul că susține în continuare cele scrise în articolul intitulat „*Comisarul șef trebuie să plece*”, deoarece afirmațiile cuprinse în articol corespund realității. În ceea ce privește pagina de Facebook creată după apariția articolului incriminat, reclamatul susține că nu are nicio legătură cu aceasta.

5.28.1. Reclamata S.C. ...SRL (deținător al Ziarului ...) susține că postarea de pe pagina de Facebook nu aparține societății. În ceea ce privește publicarea articolului incriminat, susține că autorii articolelor publicate își asumă întreaga responsabilitate pentru conținutul acestora.

Conținutul articolului publicat în ziar și al comentariilor postate pe pagina de Facebook

5.29. După cum am arătat anterior, în descrierea faptelor sesizate, partea reclamată ... a publicat în Ziarul ... articolul intitulat „*Comisarul șef trebuie să plece*”. În cuprinsul articolului au fost folosite anumite comentarii cum ar fi: „*se face referire la faptul că m-am născut în județul Vrancea și am venit pe pământul așa zisului Ținut Secuiesc pentru a-i oprima pe maghiari*”

5.29.1. După apariția articolului în mass-media a fost creată o pagină de Facebook în care apare fotografia petentului, „*se face un fel de cronologie a activităților desfășurate ca și Comisar Șef Adjunct la CJPC Covasna*” și se solicită înlocuirea din funcție, fiind postate comentarii prin care se incită opinia publică la discriminare împotriva acestuia

5.30. În apărarea sa, reclamatul ... a arătat faptul că petentul a discriminat persoanele de etnie maghiară și că cele scrise în articol corespund realității.

5.30.1. Reclamata SC ...SRL susține că de fiecare dată când au apărut articolele scrise de redactorii ziarului, petentul a fost întrebat, fiindu-i oferit dreptul la replică. În legătură cu articolul analizat în prezenta cauză, petentul nu a solicitat dreptul la replică.

Rolul în societate a persoanei, autor al articolului/afirmațiilor ofensatoare adresate petentului, ce fac obiectul prezentei cauze

5.31. Din perspectiva analizei limitelor libertății de exprimare, rolul, poziția autorului articolului și a afirmațiilor ofensatoare adresate petentului prin intermediul articolului postat, ce fac obiectul prezentei cauze supuse controlului este determinantă.

5.31.1. Partea reclamată ... ocupă o funcție publică, acest aspect având un impact asupra societății civile. În acest caz, reclamatul ... avea toată libertatea să se exprime cu privire la anumite situații care se petrec în societatea civilă, însă nu pot fi acceptate stereotipuri legate pe bază de naționalitate.

5.31.1. Ziarul ... răspunde pentru conținutul fiecărui articol publicat.

Concluzii

5.32. Colegiul director reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și plurale. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării.

5.32.1. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.

5.33. În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept „acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.

5.34. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că “libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al Articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [de către opinia publică] ori considerate inofensive, dar și pe acelea care ofensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică”.

5.35. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care acesta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice. De aici decurge poziția privilegiată acordată liberei discutări a chestiunilor de interes general, și în particular libertății presei, atunci când aceasta intră în conflict cu alte valori pe care statul le poate în mod legitim apăra.

5.36. În speța de față se impune interferența statului în limitarea libertății de exprimare, partea reclamată ... depășind limitarea la simple afirmații legate de persoanele de naționalitate română, iar Ziarul ... permițând publicarea unor astfel de articole. Atitudinea și modul de manifestare a celor două părți reclamate a condus la lezarea demnității petentului, fiind creat un sentiment de inferioritate și lezat dreptul la reputație și dreptul asupra imaginii proprii.

5.37. Trebuie avute în vedere stereotipurile, atât cele pozitive, cât și cele negative, atât de către societate în general cât și de către persoane publice, rolul acestora fiind deosebit de important în formarea unei societăți care își respectă toți semenii săi, fără niciun fel de deosebire.

5.38. Libertatea de exprimare este un drept recunoscut de societate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului statuând deseori, pe baza jurisprudenței că aceasta nu trebuie să încalce anumite limite care țin în plus de protecția reputației și drepturilor celorlalți.

5.39. Reclamatul ... este o persoană cunoscută, cu un puternic impact asupra societății civile. Cu siguranță se pot aduce critici privind modul în care o persoană își desfășoară activitatea, însă aprecierile asupra acestor aspecte nu ar trebui să producă lezarea demnității personale.

5.40. Articolul postat în Ziarul ... și afirmațiile părții reclamate ... ce fac obiectul prezentei cauze au fost de natură a crea o atmosferă ostilă, fapta fiind cu atât mai gravă cu cât s-a produs în spațiul public.

5.41. Exercițarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități, astfel încât este de dorit să fie evitate afirmațiile care ofensează în mod gratuit fără a duce la un progres al relațiilor umane.

5.42. Toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar să se sancționeze orice formă de expresii care promovează ura bazată pe intoleranță.

5.43. Se impune astfel descurajarea încălcării dreptului la demnitate, indiferent de calitatea persoanelor care comit o astfel de faptă.

5.44. Prin urmare faptele reclamatului ... și reclamatului S.C. ...SRL, ce reprezintă obiectul petiției, nu sunt protejate de art. 10 al *Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale*.

5.45. În doctrina de specialitate privitoare la dreptul la opinie și exprimare, precum și exercitarea acestuia, se remarcă, sub acest aspect, că Pactul internațional privitor la drepturile civile și politice (publicat în Colecția de Legi și Decrete IV/1974) prin art. 19 alin. 3 stabilește că „exercițiul libertății de exprimare comportă îndatoriri speciale și responsabilități speciale și că poate fi supusă anumitor restricții care trebuie să fie expres stabilite prin lege și sunt necesare: respectul drepturilor sau reputației altora; salvagărdării siguranței naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice”.

5.46. Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în art.10 că: *“orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare” și precizează în mod expres limitele acestui drept în alineatul 2 al aceluiași articol: “exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei) ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru (...) protecția reputației sau a drepturilor altora.”*

5.47. 5.12. Față de aspectele analizate mai sus, Colegiul, cu unanimitate de voturi a membrilor prezenți la ședință, constată că sunt îndeplinite condițiile faptei de discriminare

directă, prevăzută de art. 2 alin.1, coroborate cu prevederile art. 15 din O.G nr.137/2000, republicată și decide:

1. sancționarea părții reclamate ... cu avertisment conform art. 7 din O.G. nr. 2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor, actualizată și

2. sancționarea părții reclamate S.C. ...S.R.L. cu avertisment conform art. 7 din O.G. nr. 2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor, actualizată

având în vedere următoarele:

a) discriminarea a vizat persoanele de naționalitate română;

b) discriminarea pe criteriul de naționalitate trebuie să fie considerată ca fiind o faptă extrem de gravă. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin soluțiile pronunțate (ex. **Moldovan și alții împotriva României nr. 2** din 12.07.2005) arată că acest tip de discriminare este atât de grav, încât reprezintă tratament degradant în sensul art. 3 al **Convenției europene a drepturilor omului**;

5.48. Colegiul director **recomandă** reclamatului ...să se abțină în a mai face astfel de afirmații pe viitor.

5.49. Colegiul director **recomandă** părții reclamate S.C. ...SRL să depună toate diligențele în vederea respectării principiului nediscriminării în ceea ce privește libertatea de exprimare care ar putea aduce atingere valorilor și drepturilor prevăzute de **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu 7 voturi pentru și 1 vot împotriva, a membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția de necompetență materială a CNCD, invocată de S.C. ...SRL
2. Faptele sesizate constituie discriminare, conform dispozițiilor art. 2 alin.1 și art.15 din OG nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (unanimitate de voturi)
3. Sancționarea reclamatului ... cu avertisment conform art. 7 din O.G. nr. 2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor, actualizată
4. Colegiul director recomandă Reclamatului ... să se abțină în a mai face astfel de afirmații pe viitor.
5. Sancționarea părții reclamate S.C. ...S.R.L. cu avertisment conform art. 7 din O.G. nr. 2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor, actualizată
6. Colegiul director recomandăpărții reclamate S.C. ...SRL să depună toate diligențele în vederea respectării principiului nediscriminării în ceea ce privește libertatea de exprimare care ar putea aduce atingere valorilor și drepturilor prevăzute de **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată

7. O copie a hotărârii se va transmite părților

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita.

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA - Membru

Hotărâre motivată în drept/ redactată de: A.C.F./B.P.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit *O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ*, constituie de drept titlu executoriu.